2 གལ་ཆེའི་གསར་འགྱུར། མི་དམངས་ཉིན་རེའི་ཚགས་པར། 2026ལོའི་ཟླ་9ཚེས་2

ཤིན་ཧྭ་གསར་འགྱུར་ཁང་པེ་ཅིང་ནས་གློག་འཕྲིན་་
འབྱོར་གསལ།ཟླ་9ཚེས་1ཉིན་དཔེ་སྐྲུན་བྱས་པའི《བདེན་་་་་
འཚོལ》དུས་དེབ་འདོན་ཐེངས་17པའི་ཐོགཀྲུང་གུང་ཀྲུང་་་་
དབྱང་གི་སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་དང་།རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཀྲུའུ་ཞི།ཀྲུང་་་་་་་
དབྱང་དམག་ཨུད་ཀྱི་ཀྲུའུ་ཞི་བཅས་ཡིན་པའི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་་་་
རྩོམ་ཡིག་གལ་ཆེན《ཏང་ལ་དོ་དམ་དང་ཏང་བཅོས་སྐྱོང་གི་་་་་་
ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགན་འཁྲི་དོན་འཁྱོལ་བྱ་རྒྱུ་མཐའ་འཁྱོངས་བྱེད་
དགོས》ཞེས་པ་བཀོད་ཡོད།དེ་ནི་སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་
གི་2013ལོའི་ཟླ་6པ་ནས་2026ལོའི་ཟླ་7པའི་བར་གྱི་འབྲེལ་
ཡོད་རྣམ་བཤད་གལ་ཆེན་གྱི་གནད་བསྡུས་ཤིག་རེད།
རྩོམ་ཡིག་ནང་ནན་བཤད་བྱས་དོན།ཏང་གིས་ཏང་ལ་
དོ་དམ་བྱས་ན་གཞི་ནས་ཏང་ལ་དོ་དམ་ཡག་པོ་བྱེད་ཐུབ།
ཏང་ནན་པོས་བསྐྱངས་ན་གཞི་ནས་ཏང་ལེགས་པར་སྐྱོང་ཐུབ།
འགན་འཁྲི་གསལ་པོ་མེད་པ་དང་།འགན་འཁྲི་དོན་འཁྱོལ་་་་་
མི་བྱེད་པ།འགན་འཁྲི་བདའ་འདེད་མི་གཏོང་བ་བཅས་བྱས་
ན་ཏང་ནན་པོས་སྐྱོང་མི་ཐུབ།ཏང་ནན་པོས་སྐྱོང་བར་ངེས་་་་
པར་དུ་ཏང་ལ་དོ་དམ་དང་ཏང་བཅོས་སྐྱོང་གི་འདུ་ཤེས་ཟབ་་་
ཏུ་གཏོང་བ་དང་ཏང་ལ་དོ་དམ་དང་ཏང་བཅོས་སྐྱོང་གི་་་་་་་་་་་
འགན་འཁྲི་དོན་འཁྱོལ་བྱེད་དགོས།རིམ་ཁག་ཏང་རྩ་་་་་་་་་་་་་་
འཛུགས་དང་དེ་བཞིན་ཏང་ཡོན་དང་ལས་བྱེད་པ་ཡོངས་ཀྱིས་
ཏང་ལ་དོ་དམ་དང་ཏང་བཅོས་སྐྱོང་བྱེད་པའི་འགན་འཁྲི་་་་་་་་་
ཁུར་སེམས་དང་ལས་འགན་སྒྲུབ་སེམས་ཆེ་རུ་ཏན་ཏིག་གཏོང་
དགོས་ཤིང་།ཏང་ལ་དོ་དམ་དང་ཏང་བཅོས་སྐྱོང་གི་ཆབ་་་་་་་་
སྲིད་ཀྱི་འགན་འཁྲི་དོན་འཁྱོལ་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཆེས་རྩ་བའི་ཆབ་སྲིད་་་
ཀྱི་འགན་འཁྲི་ཞིག་ལ་བརྩིས་ཏེ་འགན་འཁྲི་ཤེས་པ་དང་།
འགན་འཁྲི་འཁུར་བ།འགན་འཁྲི་སྒྲུབ་པ་བཅས་ཀྱི་ཐོག་ནས་
ཏང་ཡོངས་ཀྱིས་མཉམ་དུ་དམ་འཛིན་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཡག་་་་་
པོ་སྲ་བརྟན་དང་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་དགོས།
རྩོམ་ཡིག་ནང་བསྟན་དོན།བྱེད་པོ་དང་བླང་བྱ་ཁ་་་་་་་་
གསལ་བའི་འགན་འཁྲིའི་མ་ལག་འཐུས་སྒོ་ཚང་དུ་གཏོང་་་་་་་་་་
དགོས་ཤིང་།ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་ཏང་ནན་པོས་སྐྱོང་བ་ནི་་་་་་་་་
ཏང་ཡོངས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་འགན་འཁྲི་རེད།ཏང་རྩ་འཛུགས་
དང་འགོ་ཁྲིད་ལས་བྱེད་པ་སུ་ཞིག་ཡིན་རུང་སེམས་ཁུར་མི་་་་་་་་
བྱེད་པར་སྡོད་མི་རུང་།ཏང་ལ་དོ་དམ་དང་ཏང་བཅོས་སྐྱོང་་་
གི་འགན་འཁྲིའི་ཁོངས་སུ་བྱེད་པོའི་འགན་འཁྲི་དང་།ལྟ་་་་་་་་་
སྐུལ་གྱི་འགན་འཁྲི།འགན་འཁུར་བ་ཨང་དང་པོའི་འགན་་་་་་
འཁྲི།“ལས་གནས་གཅིག་ལ་འགན་འཁྲི་གཉིས”སོགས་ཡོད།
དེ་དག་ལས་འགན་འཁྲིའི་འབྲེལ་ཐག་ཆ་ཚང་ཞིག་གྲུབ་ཅིང་།

འགན་འཁྲི་ཚང་མ་ཧ་ཅང་གལ་ཆེན་ཡིན་པས་ཚང་མ་དོན་་་་་་་་
འཁྱོལ་ནན་པོ་བྱེད་པ་ལས་ཁྲལ་སེལ་སླ་བཅོས་བྱེད་མི་རུང་།
ཏང་ལ་དོ་དམ་དང་ཏང་བཅོས་སྐྱོང་གི་འགོ་ཁྲིད་ལ་ཤུགས་་་་་་་་
སྣོན་རྒྱག་པ་དང་།ལས་བྱེད་པ་འདེམས་སྒྲུག་དང་བཀོལ་་་་་་་་་
སྤྱོད་ཡག་པོ་བྱེད་པ།དབང་ཆ་འཁོར་རྒྱུག་ལ་ལྟ་སྐུལ་ཚོད་་་་་་་་
འཛིན་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ།མང་ཚོགས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ལ་་་་
སྲུང་སྐྱོང་བྱེད་པ་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་ཏང་ཨུད（ཏང་་་་་་་་་་་
ཙུའུ）ཀྱི་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་ཏང་ནན་པོས་སྐྱོང་བའི་བྱེད་པོའི་་་
འགན་འཁྲི་ཁ་གསལ་བཟོ་དགོས་པ་དང་།ལས་ཕྱོད་ཆེན་་་་་་་་་
པོས་ལྟ་སྐུལ་དང་།སྒྲིག་ཁྲིམས་ལག་བསྟར་ནན་པོ།འགན་་་་་
འཁྲི་རྩད་གཅོད་གནད་འཁེལ་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་རིམ་་་་་་་
ཁག་སྒྲིག་ཨུད་ཀྱི་ལྟ་སྐུལ་འགན་འཁྲི་ཁ་གསལ་བཟོ་དགོས།
ཚན་ཁག་ལ་དམ་འཛིན་ཡག་པོ་བྱེད་པ་དང་།དཔུང་ཁག་ལ་་་
སྣེ་ཁྲིད་ཡག་པོ་བྱེད་པ།དོན་འཁྱོལ་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ་་་་
བཅས་ལ་དམིགས་ནས་ཏང་ཨུད（ཏང་ཙུའུ）ཀྱི་ཧྲུའུ་ཅིའི་་་་་་་་་
འགན་འཁུར་བ་ཨང་དང་པོའི་འགན་འཁྲི་ཁ་གསལ་བཟོ་་་་་་་་་་
དགོས།འགན་འཁྲི་དང་ལས་འགན་ཁག་བགོས་ཟུང་འབྲེལ་་་
བྱས་ཏེ“ལས་གནས་གཅིག་ལ་འགན་འཁྲི་གཉིས”ཀྱི་བླང་བྱ་་་་
ལྟར་འགོ་ཁྲིད་ཚན་ཁག་གི་ཁོངས་མི་གཞན་དག་གི་ཏང་ལ་དོ་་་
དམ་དང་ཏང་བཅོས་སྐྱོང་གི་འགན་འཁྲི་ཁ་གསལ་བཟོ་དགོས།
རང་གཅུན་ནན་པོ་དང་ཕན་ཚུན་ལྟ་སྐུལ་དང་།ཕན་ཚུན་་་་་་་་
དྲན་སྐུལ་དང་ཕན་ཚུན་རོགས་རམ་བྱེད་པར་དམིགས་པའི་་་་་་
ཁར། ཏང་ཡོན་དང་ལས་བྱེད་པའི་ལས་གནས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་་་་་
དང་ལས་ཀའི་དོན་དངོས་དང་ཟུང་འབྲེལ་བྱས་ཏེ་ཏང་ཡོན་་་་་
དང་ལས་བྱེད་པའི་ཞིབ་ཕྲའི་འགན་འཁྲི་ཁ་གསལ་བཟོ་དགོས།
རྩོམ་ཡིག་ནང་བསྟན་དོན།“འགན་འཁྲི”ཞེས་པའི་་་་་་་་
ཡིག་འབྲུ་གཉིས་དམ་པོར་འཛིན་པ་དང“འགན་འཁྲི་རྩད་་་་་་་་་་་
གཅོད”ཅེས་པའི་གནད་འགག་དམ་པོར་བཟུང་སྟེ།དབང་་་་་་་་
འགན་འདྲ་མཚུངས་དང་འགན་འཛོལ་རྩད་གཅོད་ངེས་པར་དུ་་
བྱེད་དགོས།འགན་འཁྲི་དོན་འཁྱོལ་གྱི་དཔྱད་བསྡུར་ལམ་སྲོལ་་
ལེགས་སུ་བཏང་སྟེ།རིམ་པ་ཁག་དང་སྡེ་ཚན་ཁག་གི་ཏང་རྩ་་་་་་་
འཛུགས་ཀྱི་འགན་འཁུར་བ་དང་ལྷག་པར་དུ་ཏང་ཨུད（ཏང་་་་་་་
ཙུའུ）ཀྱི་ཧྲུའུ་ཅིར་དཔྱད་ཞིབ་བྱེད་པར།ཐོག་མར་ཏང་་་་་་་་་་་་་་
འཛུགས་སྐྱོང་ལ་དམ་འཛིན་བྱས་པའི་ཕན་འབྲས་ལ་ལྟ་དགོས་པ་
དང་ཏང་ཡོན་འགོ་ཁྲིད་ལས་བྱེད་པ་གཞན་དག་གི་ལས་ཀར་་་་་་་་
དཔྱད་ཞིབ་བྱེད་པར་དེའི་ཐད་ཀྱི་གནས་ཚད་ལའང་ཤུགས་སྣོན་་
རྒྱག་དགོས།ཚན་རིག་དང་མཐུན་པའི་འགན་འཁྲི་རྩད་གཅོད་་
ལམ་སྲོལ་འཐུས་སྒོ་ཚང་དུ་གནད་སྨིན་བཏང་སྟེ།འགན་འཁྲིའི་

བྱེད་པོ་དམིགས་སར་འབྱོར་བ་དང་།འགན་འཁྲིའི་བླང་བྱ་་་་་་་་་
དམིགས་སར་འབྱོར་བ།དཔྱད་ཞིབ་རྩད་གཅོད་དམིགས་སར་་་
འབྱོར་བ་བཅས་ལ་བརྟེན་ནས་ཏང་ལ་དོ་དམ་དང་ཏང་བཅོས་་་་
སྐྱོང་གི་འགན་འཁྲི་དོན་ཐོག་ཏུ་འཁྱོལ་བར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་་་་་
དགོས།
རྩོམ་ཡིག་ནང་།ས་གནས་དང་སྡེ་ཚན་གཅིག་གིས་་་་་་་་་་་
ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་ཏང་ནན་པོས་སྐྱོང་བའི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་་་་
མིན་གྱི་འགག་རྩ་ནི།ཏང་རྩ་འཛུགས་དང་།འགོ་ཁྲིད་ལས་་་་་་་་
བྱེད་པ།ལྷག་པར་དུ“གཙོ་འགན་འཁུར་མཁན”བཅས་ཀྱིས་་་་་
འགན་འཁྲི་ཡག་པོ་བསྒྲུབས་ཡོད་མེད་ལ་ཐུག་ཡོད།རིམ་ཁག་་་་་
ཏང་ཨུད（ཏང་ཙུའུ）ཀྱིས་ཏང་འཛུགས་སྐྱོང་བྱེད་མཁན་འགོ་་་་་
ཁྲིད་ལ་ཤུགས་སྣོན་བརྒྱབ་སྟེ།འགན་འཁྲི་གཙོ་བོ་འཁུར་བ་་་་་་་་་
དང་། ལས་དོན་གཙོ་བོར་དམ་འཛིན་ཡག་པོ་བྱེད་པ།འགན་་་་
འཁུར་བ་གཙོ་བོ་ཡག་པོ་བཅས་བྱས་ནས་འཐབ་ཕྱོགས་ཚང་མ་་་་
དང་། ཁྱབ་ཁོངས་ཚང་མ།ལྷུ་ཚིགས་ཚང་མ་བཅས་ཀྱི་ཏང་་་་་་་་
འཛུགས་སྐྱོང་ལས་དོན་ལ་དམ་འཛིན་ཞིབ་ཕྲ་དང་དམ་འཛིན་་་་་
གཏིང་ཟབ་བྱེད་དགོས།ཏང་ཨུད་ཀྱི་ཧྲུའུ་ཅིས་ཏང་ལ་དོ་དམ་་་་
དང་ཏང་བཅོས་སྐྱོང་བྱེད་མཁན་གྱི་ཧྲུའུ་ཅི་བྱས་ཏེ་ཏང་དང་།
ས་ཁུལ་དེ་ག་དང་ཚན་པ་དེ་གའི་ཆབ་སྲིད་ཁོར་ཡུགལས་བྱེད་་་་
པ་སྐྱོན་བྲལ་ངང་འཚར་ལོངས་བཅས་ལ་འགན་ཁུར་དགོས།
ཏང་འཛུགས་སྐྱོང་ལ་དམ་འཛིན་ཡག་པོ་བྱ་རྒྱུ་དེ་རང་འཁྲིའི་་་་་་་་
ལས་ཀ་དང་ངེས་པར་དུ་འཁུར་དགོས་པའི་འགན་འཁྲིར་བརྩི་་་་་
དགོས།“ཏང་འཛུགས་སྐྱོང་ལ་དམ་འཛིན་ཡག་པོ་བྱ་རྒྱུ་ནི་རང་
འཁྲིའི་ལས་འགན་ཡིན་པ་དང་།ཏང་འཛུགས་སྐྱོང་ལ་དམ་་་་་་་་་
འཛིན་ཡག་པོ་མ་བྱས་ན་འགན་འཛོལ་ཡིན་པ།ཏང་འཛུགས་་་་་
སྐྱོང་ལ་དམ་འཛིན་ཡག་པོ་མ་བྱུང་ན་ལས་གོ་མི་འཕེར་བ་ཡིན་་་་་་
པ”བཅས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བརྟན་པོར་བཙུགས་ནས་ཏང་འཛུགས་་་་
སྐྱོང་གི་འགན་འཁྲི་རིམ་པ་བཞིན་དོན་ཐོག་ཏུ་འཁྱོལ་བར་སྐུལ་་་་
འདེད་གཏོང་དགོས།“འགག་རྩའི་ཉུང་ཤས”ཡིན་པའི་རིམ་་་་་
ཁག་འགོ་ཁྲིད་ལས་བྱེད་པས་ཏང་ལ་དགའ་ཞེན་དང་།ཏང་ལ་་་
སེམས་ཁྲལ།ཏང་ལ་སྲུང་སྐྱོང་།ཏང་དར་རྒྱས་བཅས་ཀྱི་ཆབ་་་་
སྲིད་ཀྱི་ལྷག་བསམ་ཐོག་ནས་རང་གཅུན་ནན་པོ་དང་།རང་་་་་་་་
འགན་གཙང་སྒྲུབ།ཁོངས་གཏོགས་ལ་དོ་དམ་ནན་པོ་བཅས་་་་་་
བྱས་ཏེ།རིམ་པ་བཞིན་གནོན་ཤུགས་བརྒྱུད་སྤྲོད་ཀྱིས་ནན་པའི་
ཁོར་ཡུག་དང་དྲང་བའི་གོམས་སྲོལ་ཏན་ཏིག་གཏོད་དགོས་པའི་་
ནན་བཤད་བྱས་ཡོད།
（སྤེན་ཚེས་བསྒྱུར།སྤེན་ཚེ་དང་བསོད་བདེ་གཞོན་་་་་་་
པས་ཞུས）

《བདེན་འཚོལ》དུས་དེབ་ཐོག་སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་རྩོམ་ཡིག་གལ་ཆེན་བཀོད་པ།

ཏང་ལ་དོ་དམ་དང་ཏང་བཅོས་སྐྱོང་གི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགན་འཁྲི་
དོན་འཁྱོལ་བྱ་རྒྱུ་མཐའ་འཁྱོངས་བྱེད་དགོས།

(པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད)ད་ལོ་ནི་ཀྲུང་གོ་གུང་ཁྲན་ཏང་དབུ་་་་་་་་་
བརྙེས་ནས་ལོ་ངོ་105འཁོར་བའི་ལོ་ཞིག་རེད་ལ།ཀྲུང་གོའི“ལོ་ལྔ་་་་་་་
ཚན་བཅོ་ལྔ་པའི”འགོ་ཚུགས་ལོའང་རེད།ཀྲུང་གོ་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཀྲུང་་་་་་
གོའི་ལུགས་ཀྱི་དེང་རབས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་ཁབ་སྟོབས་ཆེན་་་་་་་་
འཛུགས་སྐྲུན་དང་མི་རིགས་བསྐྱར་དར་གྱི་བྱ་གཞག་རླབས་པོ་ཆེར་་་་་་་་
ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བཞིན་ཡོད།ཁེར་གྷི་སི་ཐན་་་་་་་་་
ཕྱོགས་ཀྱིས་ཀྱང“2030ལོའི་གོང་གི་རྒྱལ་ཁབ་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་རྩ་་་་་་་་་་་་་
གནད”ནུས་ཤུགས་ཡོད་རྒུས་ལག་ལེན་བསྟར་བཞིན་ཡོད།ཀྲུང་གོ་་་་་་་
ཕྱོགས་ཀྱིས་ཁེར་གྷི་སི་ཐན་ཕྱོགས་དང་མཉམ་དུ་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་འཐབ་་་་
ཇུས་སྦྲེལ་མཐུད་ལ་ཤུགས་སྣོན་བརྒྱབ་ནས་རྒྱལ་སྐྱོང་སྲིད་འཛིན་གྱི་་་་་་་་
ཉམས་མྱོང་སྤེལ་རེས་ཟབ་ཏུ་གཏོང་བ་དང་ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་ཀྱི་དངོས་་་
སྒྲུབ་མཉམ་ལས་ཀྱི་གྲུབ་འབྲས་དེ་བས་མང་བ་བཏོད་དེ།ཀྲུང་ཁེར་་་་་་་
རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་པོའི་ལས་དབང་གཅིག་མཐུན་ཚོགས་པ་གཏིང་ཟབ་་་་་་
དང་ཏན་ཏིག་འཛུགས་པར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་འདོད་ཡོད།
ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་ནན་བཤད་གནང་དོན།ཆུ་ཚད་མཐོ་བའི་་་་་་་་
ཆབ་སྲིད་ཐད་ཀྱི་ཕན་ཚུན་ཡིད་ཆེས་དང་ཕན་ཚུན་རྒྱབ་སྐྱོར་བརྟན་པོ་་་
བྱ་རྒྱུ་ནི་ཀྲུང་ཁེར་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་པོའི་འབྲེལ་བ་བརྟན་བགྲོད་རྒྱང་་་་་་་
འཁྱོལ་ཡོང་བའི་འགན་ལེན་གལ་ཆེན་ཞིག་རེད།ཀྲུང་གོ་ཕྱོགས་ནས་་་་་
ཁེར་གྷི་སི་ཐན་གྱིས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བདག་དབང་དང་།རང་བཙན།
མངའ་ཁོངས་ཆ་ཚང་བཅས་ལ་སྲུང་སྐྱོང་བྱེད་པར་རྒྱབ་སྐྱོར་མཐའ་་་་་་་་
གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་ཁེར་གྷི་སི་ཐན་ཕྱོགས་ཀྱིས་རང་ངོས་རྒྱལ་བབ་་་་་་
དང་འཚམ་པའི་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་ལམ་ཐོག་སྐྱོད་པར་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་ཀྱི་་་་
ཡོད་ལ།ཁེར་གྷི་སི་ཐན་ཕྱོགས་དང་མཉམ་དུ་ཕན་ཚུན་གྱི་ལྟེ་བའི་ཁེ་་་་་
ཕན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་གནད་དོན་ཐད་མུ་མཐུད་ཕན་ཚུན་རྒྱབ་་་་
སྐྱོར་བརྟན་པོ་བྱེད་འདོད་ཀྱང་ཡོད།ཀྲུང་ཁེར་དབར་གྱི་ཡུན་རིང་་་་་་་་
ཁྱིམ་མཚེས་མཛའ་མཐུན་གྱི་མཉམ་ལས་ཆིངས་ཡིག་ལ་མིང་རྟགས་་་་་་་་་
བཀོད་པ་དེས་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་པོ་མི་རབས་ནས་མི་རབས་བར་མཛའ་་་་
མཐུན་དང་ཕན་ཚུན་རྒྱབ་སྐྱོར་བརྟན་པོ་བྱེད་པར་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་་་་་་་་
རྨང་གཞི་གལ་ཆེན་མཁོ་འདོན་ཐུབ་རྒྱུ་རེད།
ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་གསུངས་དོན།ཀྲུང་ཁེར་ཕྱོགས་གཉིས་པོས་་་་་
རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་པོའི་དངོས་སྒྲུབ་མཉམ་ལས་ཟབ་ཏུ་བཏང་ནས་རྒྱལ་་་་་
ཁབ་གཉིས་པོའི་སྲིད་གཞུང་དབར་གྱི་དཔལ་འབྱོར་ཚོང་དོན་མཉམ་་་་་་
ལས་ཀྱི་འཆར་འགོད་དོན་འཁྱོལ་ཡག་པོ་བྱེད་པ་དང་།ཚོང་དོན་སྣ་ཁ་་
ཕུན་སུམ་ཚོགས་སུ་གཏོང་བ།གྲངས་འཛིན་ཚོང་དོན་དང་རྒྱལ་སྒྲོལ་་་་་
དྲ་ཚོང་སོགས་ཀྱི་འཕར་གཞི་གསར་པ་རྒྱ་ཆེར་གཏོང་བ་བཅས་བྱེད་་་་་་་
དགོས་པ་དང་།ས་ཁུལ་མི་དམངས་ཀྱིས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་རེ་བ་བཅོལ་་་་་་
སའི“འགྲིམ་འགྲུལ་གྱི་འཕར་རྩ་ཆེན་པོ”ཡིན་པའི་ཀྲུང་གོ་དང་།ཁེར་་
གྷི་སི་ཐན།ཨུ་ཟ་བྷེ་ཁི་སི་ཐན་བཅས་བར་གྱི་ལྕགས་ལམ་སྤུས་ཚད་་་་་་་་་
མཐོན་པོས་ཡག་པོ་སྐྲུན་པ་དང་།འགག་སྒོ་དེང་རབས་ཅན་དུ་སྒྱུར་་་་་་

བཀོད་བྱེད་པ།ལམ་ལུགས་དང་།ཚད་གཞི།སྒྲིག་སྲོལ་སོགས“ནང་་་
རྐྱེན་སྦྲེལ་མཐུད”ཟབ་ཏུ་གཏོང་དགོས་པ།བསྐྱར་སྐྱེ་ཐུབ་པའི་ནུས་རྒྱུ་་
དང་ཐོན་ཁུངས་འཁོར་རྒྱུག་བེད་སྤྱོད་སོགས་ཁྱབ་ཁོངས་སུ་མཚོན་་་་་་་་་
རྟགས་རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་གྲངས་དེ་བས་མང་བ་ལག་ལེན་བསྟར་ཏེ་་་་་་་
ལྗང་མདོག་གཏེར་ཁའི་མཉམ་ལས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་དོན་འཁྱོལ་ཡག་པོ་བྱས་་་་
ནས་ཐོན་ལས་འཁོར་སྦྲེལ་ཧྲིལ་པོའི་མཉམ་ལས་བྱེད་དགོས་པ།“རྒྱུད་་
གཅིག་ལམ་གཅིག”གི་མཉམ་འབྲེལ་ཚོད་ལྟ་ཁང་མཉམ་སྐྲུན་ཡག་པོ་་་་་་
བྱེད་པ་དང་མི་ཐབས་རིག་ནུས་སོགས་ཀྱི་མཉམ་ལས་ལ་ཤུགས་སྣོན་་་་་་་
བརྒྱབ་སྟེ་ཚན་རྩལ་གསར་གཏོད་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་པོའི་་་་་
མཉམ་ལས་ལ་མཐུན་རྐྱེན་སྦྱོར་བ་དང་ཕན་འབྲས་ཆེ་རུ་གཏོང་དགོས་་་་
པ། རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་པོའི་མི་སྣ་འགྲོ་འོང་ལ་སྔར་བས་སྐུལ་འདེད་་་་་་་་་་་
བཏང་ནས་གཞོན་ནུ་དང་།སྨྱན་སྦྱོར།ཡུལ་སྐོར།ལུས་རྩལ།སྨན་་་་་
བཅོས།ས་གནས་སོགས་ཀྱི་མཉམ་ལས་ལ་ཤུགས་སྣོན་བརྒྱབ་སྟེ་ཀྲུང་་་་་
ཁེར་མཛའ་མཐུན་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་དང་དམངས་འདོད་ཀྱི་རྨང་གཞི་རྒྱུན་་་་་
མཐུད་བརྟན་དུ་གཏོང་དགོས།
ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་གསུངས་དོན།ཀྲུང་ཁེར་ཕྱོགས་གཉིས་པོས་་་་་
ཁྲིམས་སྒྱུར་བདེ་འཇགས་ཀྱི་མཉམ་ལས་བྱེད་རྒྱ་ཆེ་རུ་བཏང་ནས“ངན་་
ཤུགས་གསུམ”དང་། དུག་ཚོང་།རྒྱལ་སྒྲོལ་ཉེས་གསོག་བཅས་ལ་་་་་་་་་་
མཉམ་དུ་རྡུང་རྡེག་བཏང་སྟེ་ཐུན་མོང་ཐོག་ས་ཁུལ་གྱི་ཞི་བདེ་བརྟན་་་་་་
ལྷིང་ལ་སྲུང་སྐྱོང་བྱེད་དགོས།ཀྲུང་གོ་ཕྱོགས་ཀྱིས་རྒྱལ་སྤྱི་དང་ས་ཁུལ་་་
གྱི་ལས་དོན་ཁྲོད་ཁེར་གྷི་སི་ཐན་ཕྱོགས་ཀྱིས་ནུས་པ་དེ་བས་ཆེ་བ་འདོན་
རྒྱུར་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ལ།ཁེར་གྷི་སི་ཐན་ཕྱོགས་དང་མཉམ་དུ་་་་་་་་་་
མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲོམ་གཞིའི་ནང་མཉམ་ལས་ལ་སྔར་བས་་་་་
ཤུགས་སྣོན་རྒྱག་པ་དང་།གོ་ལ་ཧྲིལ་པོའི་གྲོས་འགོ་ཆེན་པོ་བཞི་ཐུན་་་་་
མོང་ཐོག་ལག་ལེན་བསྟར་བ།བཙན་དབང་རིང་ལུགས་དང་བཙན་་་་་་
དབང་ཆབ་སྲིད་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་པ།ཕྱོགས་མང་རིང་ལུགས་ངོ་མ་་་་་་་་་་་
མཐའ་འཁྱོངས་བྱེད་པ།རྒྱལ་སྤྱིའི་དྲང་གཞག་དྲང་བདེན་ལ་སྲུང་སྐྱོང་
བཅས་བྱས་ཏེ།དེ་བས་གཞུང་དྲང་ལུགས་མཐུན་གྱི་གོ་ལ་ཧྲིལ་པོའི་་་་་་་
བཅོས་སྐྱོང་མ་ལག་བསྐྲུན་རྒྱུར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་འདོད་ཡོད།ཧྲང་་་་་་
ཧའེ་མཉམ་ལས་རྩ་འཛུགས་ཀྱི་སྲོལ་གཏོད་ཁོངས་ཞུགས་རྒྱལ་ཁབ་ཡིན་
པའི་ཀྲུང་ཁེར་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་པོས་ཐེན་ཅིན་དབུ་ཚོགས་ཀྱི་གྲུབ་་་་་་་་་་་་
འབྲས་དོན་འཁྱོལ་ཡག་པོ་བྱེད་པར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ་དང་རང་ས་་་་
ཁུལ་གྱི་ཐུན་མོང་འཕེལ་རྒྱས་ལ་སྐུལ་འདེད་བཏང་སྟེ་ཧྲང་ཧའེ་མཉམ་་་་
ལས་རྩ་འཛུགས་ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས་སྐས་རིམ་གསར་པ་ཞིག་ཏུ་སླེབས་པར་་་་
སྐུལ་འདེད་གཏོང་དགོས།
ཀྲ་ཕ་ལུའོ་ཧྥུའུ་ཡིས་གསུངས་དོན།ཁེར་གྷི་སི་ཐན་ལ་རང་་་་་་་་་་་
བཙན་ཐོབ་ནས་ལོ་ངོ་35འཁོར་བའི་ཉིན་མོར་ཀྲུའུ་ཞི་ཞི་ཅིན་ཕིང་་་་་་་་་
འཚམས་འདྲིར་ཕེབས་པར་སྣེ་ལེན་ཞུ་རྒྱུ་བྱུང་བར་ཧ་ཅང་དགའ་པོ་་་་་་་
བྱུང་། ད་ཐེངས་ཀྱི་འཚམས་འདྲི་ལས་ཁེར་ཀྲུང་དབར་གྱི་མཛའ་་་་་་་་་་་་

གྲོགས་ཟབ་མོ་དང་ཆུ་ཚད་མཐོ་བའི་ཆབ་སྲིད་ཐད་ཀྱི་ཕན་ཚུན་ཡིད་་་་་་
ཆེས་བྱེད་ཤུགས་སྔར་བས་མངོན་ཞིང་།དེ་ནི་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་པོའི་་་་་་་
འབྲེལ་བའི་འཕེལ་རྒྱས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གི་ལམ་ཚད་རྡོ་རིང་གལ་ཆེན་ཞིག་་་
ཡིན།ཁེར་ཀྲུང་དབར་ཡུན་རིང་ཁྱིམ་མཚེས་མཛའ་མཐུན་གྱི་མཉམ་་་་་་
ལས་ཆིངས་ཡིག་ལ་མིང་རྟགས་བཀོད་པ་དེས་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་པོའི་་་་་་་་
འབྲེལ་བར་དེ་བས་ཡངས་པའི་མདུན་ལམ་གཏོད་ངེས་རེད།ཁེར་ཀྲུང་
རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ནི་ས་འབྲེལ་ཡིན་པ་དང་གནའ་བོའི་དར་གོས་ལམ་་་་་་་
བུས་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་པོ་དམ་པོར་སྦྲེལ་ཡོད།ཉེ་བའི་ལོ་ཤས་རིང་།
ཁེར་ཀྲུང་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་པོའི་དུས་རབས་གསར་པའི་ཕྱོགས་ཡོངས་ཀྱི་
འཐབ་ཇུས་རོགས་ཟླའི་འབྲེལ་བ་འཕེལ་རྒྱས་མགྱོགས་མྱུར་ཕྱིན་པ་དང་
བསྟུན་ནས་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་པོའི་འབྲེལ་བ་རྫོགས་ལྡན་དུས་སུ་སླེབས་་་་་
ཏེ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཆུ་ཚད་མཐོ་ཤོས་སུ་གནས་ཡོད།ཀྲུང་གོ་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཁེར་་
གྷི་སི་ཐན་གྱི་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་འགག་རྩའི་དུས་སྐབས་ཚང་མར་སྒེར་་་་་་་་་་་
སེམས་མེད་པའི་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་རོགས་རམ་གནང་བར་ཁེར་གྷི་སི་ཐན་་་་
ཕྱོགས་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།ཁེར་གྷི་སི་ཐན་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཀྲུང་གོ་་
གུང་ཁྲན་ཏང་དབུ་བརྙེས་ནས་ལོ་ངོ་105འཁོར་བ་དང“ལོ་ལྔ་ཚན་་་་་་་
བཅོ་ལྔ་པའི”འཆར་འགོད་དོན་འཁྱོལ་བྱེད་འགོ་ཚུགས་པར་སྤྲོ་སེམས་་་
འཁོལ་པོས་རྟེན་འབྲེལ་ཞུ་རྒྱུ་དང་།ཀྲུའུ་ཞི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་འགོ་ཁྲིད་་་་་
འོག་ཀྲུང་གོར་ཐོབ་པའི་འོད་སྟོང་འབར་བའི་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་གྲུབ་་་་་་་་་་་་
འབྲས་ལ་ཡི་རངས་ཞུ་གི་ཡོད་ལ།ཀྲུང་གོའི་རྒྱལ་སྐྱོང་སྲིད་འཛིན་གྱི་་་་་་
ཉམས་མྱོང་དང་ལྷག་པར་དུ་ཀྲུའུ་ཞི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གི“བདག་འཛིན་རིང་
དུ་སྤངས། དམངས་དོན་པང་དུ་ལེན”པའི་བརྩེ་སེམས་ཟབ་མོར་སློབ་་་
སྦྱོང་བྱེད་འདོད་ཀྱང་ཡོད།ཀྲུང་གོ་ནི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་ཁེར་་་་
གྷི་སི་ཐན་གྱི་ཕྱི་འབྲེལ་སྲིད་ཇུས་ཀྱི་སྔོན་ཚུད་ཁ་ཕྱོགས་ཤིག་ཡིན་ལ།
ཁེར་གྷི་སི་ཐན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཛའ་མཐུན་ཟབ་ཤོས་ཀྱི་གྲོགས་པོ་དང་བློས་་་
འཁེལ་ཤོས་ཀྱི་རོགས་ཟླ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན།ཁེར་གྷི་སི་ཐན་ཕྱོགས་ཀྱིས་བློ་་་
བརྟན་འགྱུར་མེད་ངང་ཀྲུང་གོ་གཅིག་གི་རྩ་དོན་ལ་བརྩི་སྲུང་ནན་པོ་་་་་་
ཞུས་ནས་ཕན་ཚུན་བརྩི་འཇོག་དང་འདྲ་མཉམ་གཉིས་ཕན་གྱི་རྨང་་་་་་་་
གཞིའི་ཐོག་ཀྲུང་གོ་དང་ཁྱིམ་མཚེས་རྒྱལ་ཁབ་དབར་གྱི་མཛའ་མཐུན་་་་་
འབྲེལ་བ་འཕེལ་རྒྱས་གཏིང་ཟབ་གཏོང་འདོད་ཡོད།ཁེར་གྷི་སི་ཐན་་་་་
ཕྱོགས་ཀྱིས་ཀྲུང་གོ་ཕྱོགས་དང་མཉམ་དུ་ཚོང་དོན་མ་འཇོག་དང་།ཕན་
ཚུན་སྦྲེལ་མཐུད།ཚན་རྩལ་གསར་གཏོད།ནུས་རྒྱུ།གཏེར་ཁ།ལྗང་་
མདོག་དཔལ་འབྱོར་སོགས་ཁྱབ་ཁོངས་ཀྱི་མཉམ་ལས་ཟབ་ཏུ་གཏོང་བ་
དང་། སློབ་གསོ་དང་།འཕྲོད་བསྟེན།རིག་གནས།གཞོན་ནུ་སོགས་
ཁྱབ་ཁོངས་ཀྱི་སྤེལ་རེས་ཟབ་ཏུ་བཏང་ནས“ངན་ཤུགས་གསུམ”ལ་་་་་་་་
མཉམ་དུ་རྡུང་རྡེག་བཏང་སྟེ་ས་ཁུལ་གྱི་བདེ་འཇགས་ལ་སྲུང་སྐྱོང་བྱེད་་་
འདོད་ཡོད།ཁེར་གྷི་སི་ཐན་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཀྲུང་གོ་དང་།ཁེར་གྷི་སི་ཐན།
ཨུ་ཟ་བྷེ་ཁི་སི་ཐན་བཅས་བར་གྱི་ལྕགས་ལམ་འཛུགས་སྐྲུན་ལ་སྐུལ་་་་་་་་་་
འདེད་ཧུར་ཐག་བཏང་ནས་དེ་ཉིད་དུས་རབས་གསར་པའི“ངར་ལྕགས་་

ཀྱི་དར་གོས་ལམ་བུ”དང་ཁེར་ཀྲུང་མཛའ་མཐུན་འབྲེལ་བའི་འབྲེལ་ཐག་་
གསར་པར་སྒྱུར་འདོད་ཡོད།ཀྲུའུ་ཞི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་བཏོན་གནང་་་་་
བའི་གོ་ལ་ཧྲིལ་པོའི་གྲོས་འགོ་ཆེན་པོ་བཞིས་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གིས་ཐུན་་་་་་
མོང་གི་འགྲན་སློང་ལ་མཉམ་དུ་ཁ་གཏད་གཅོག་པ་དང་དེ་བས་གཞུང་་་
དྲང་དང་བརྟན་ལྷིང་གི་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྒྲིག་ལམ་གཏོད་རྒྱུར་ཕན་པ་ཡོད།
ཁེར་གྷི་སི་ཐན་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཀྲུང་གོ་ཕྱོགས་དང་མཉམ་དུ་མཉམ་འབྲེལ་་་་
རྒྱལ་ཚོགས་དང་།ཧྲང་ཧའེ་མཉམ་ལས་རྩ་འཛུགས།ཀྲུང་གོ་དང་ཨེ་་་་
ཤེ་ཡ་དབུས་མའི་ལམ་སྲོལ།འཛམ་གླིང་གི་མི་ཐབས་རིག་ནུས་མཉམ་་་་
ལས་རྩ་འཛུགས་སོགས་ཕྱོགས་མང་ལས་སྟེགས་སུ་མཐུན་སྦྱོར་དམ་ཟབ་
བྱས་ཏེ་འཛམ་གླིང་གི་ཞི་བདེ་བརྟན་ལྷིང་ལ་ཐུན་མོང་ཐོག་སྲུང་སྐྱོང་་་་་་
བྱེད་འདོད་ཡོད།
ཀྲ་ཕ་ལུའོ་ཧྥུའུ་ཡིས་ཁེར་གྷི་སི་ཐན་སྲིད་གཞུང་དང་མི་དམངས་་
ཀྱི་ཚབ་ཞུས་ནས་ཀྲུང་གོའི་བོད་ལྗོངས་སྐྱིད་གྲོང་དུ་ཆུ་རུད་ཀྱི་གནོད་་་་་་
འཚེ་ཕོག་པར་བརྩེ་བ་ཟབ་མོས་འཚམས་འདྲི་ཞུས་པ་རེད།དེའི་ཐད་་་་
ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུས་ཤིང་།ཁོང་གིས།ཀྲུང་གོའི་ཏང་་་་་་
དང་སྲིད་གཞུང་གིས་འབྲེལ་བ་ཆད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་གི་མི་སྣ་་་་་་་་་་
འཚོལ་སྐྱོབ་དང་།གནོད་འཚེ་ཕོག་པའི་མང་ཚོགས་གནས་སྤོ་བཀོད་་་་་
སྒྲིགརྨས་མ་སྐྱོབ་བཅོས།ཞོར་ཐོན་གནོད་འཚེ་འགོག་ཟོན་སོགས་ཀྱི་་་
ལས་དོན་ནུས་ཤུགས་ཡོད་རྒུས་ཡག་པོ་སྒྲུབ་བཞིན་ཡོད་ལ།ནེ་པ་ལར་་་
འཕྲལ་མར་རོགས་སྐྱོར་ཡང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།ཀྲུང་གོ་ཕྱོགས་ལ་གནོད་་་་་་་་
འཚེ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་དང་ཁྱིམ་གཞིས་བསྐྱར་སྐྲུན་ཐུབ་པའི་ནུས་་་་
པ་དང་གདེང་ཚོད་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་རེད།
གྲོས་མོལ་གནང་རྗེས།རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་པོའི་གཙོ་བདག་གིས
《དུས་རབས་གསར་པའི་ཕྱོགས་ཡོངས་ཀྱི་འཐབ་ཇུས་རོགས་ཟླའི་་་་་་་་་་་
འབྲེལ་བ་སྤུས་ཚད་མཐོན་པོས་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་རྒྱུའི་སྐོར་གྱི་ཀྲུང་ཧྭ་་་་
མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་དང་ཁེར་གྷི་སི་ཐན་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་་་
ཀྱི་མཉམ་འབྲེལ་བསྒྲགས་གཏམ》དང《ཀྲུང་ཧྭ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་་་་་
རྒྱལ་ཁབ་དང་ཁེར་གྷི་སི་ཐན་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཡུན་རིང་ཁྱིམ་མཚེས་་
མཛའ་མཐུན་གྱི་མཉམ་ལས་ཆིངས་ཡིག》ལ་ལྷན་དུ་མཚན་རྟགས་བཀོད་
པ་མ་ཟད།ཕྱོགས་གཉིས་པོས་མ་འཇོག་དང་།འགྲིམ་འགྲུལ།འགག་
སྒོམཛའ་གྲོགས་གྲོང་ཁྱེར་སོགས་ཁྱབ་ཁོངས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཉིས་པོའི་་་་་་་
མཉམ་ལས་ཡིག་ཆ་བརྗེ་རེས་བྱེད་པར་དཔང་པོའང་གནང་བ་རེད།
འཚམས་འདྲི་གནང་རིང་ཕྱོགས་གཉིས་པོས་ད་དུང་ཚན་རྩལ་དང་།
སློབ་གསོ།མི་ཆོས་རིག་གནས།སྨྱན་སྦྱོར་སོགས་ཁྱབ་ཁོངས་ཀྱི་མཉམ་
ལས་ཡིག་ཆ་20ལྷག་ཙམ་ལ་མཚན་རྟགས་བཀོད་གནང་བ་རེད།
དེ་ཉིན་ཉིན་གུང་།ཀྲ་ཕ་ལུའོ་ཧྥུའུ་དང་ཀྲ་ཕ་ལུའོ་ཝ་ཡིས་ཞི་་་་་་་་
མཐུན་ཕོ་བྲང་དུ་ཞི་ཅིན་ཕིང་དང་ཕེང་ལི་ཡོན་རྣམ་གཉིས་ལ་དགའ་་་་་་
བསུ་ཞུ་བའི་གསོལ་སྟོན་བཤམས་པ་རེད།
ཚའེ་ཆི་དང་ཝང་དབྱི་སོགས་གོང་གསལ་གྱི་བྱེད་སྒོར་ཞུགས་པ་་་
རེད།
（ཚེ་བརྟན་སྒྲོལ་དཀར་དང་པ་སངས་སྒྲོན་ལགས་ཀྱིས་སྒྱུར་ཞུས་
བྱས）

(པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད)
ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་གསུངས་དོན།ད་་་་་་
ལོའི་ཟླ་5པར་ཙུང་ཐུང་ཕུའུ་ཅིང་གིས་ཀྲུང་་་་་་
གོར་རྒྱལ་དོན་འཚམས་འདྲི་གནང་བ་ལམ་་་་་་་
ལྷོངས་བྱུང་ཞིང་།ང་ཚོས་འཐབ་ཇུས་ཀྱི་མཐོ་
ཚད་དང་ཕུགས་ཀྱི་ཟུར་ཚད་ནས་རྒྱལ་ཁབ་་་་་་
གཉིས་པོའི་འབྲེལ་བ་སྤུས་ཚད་དེ་བས་མཐོ་བ་
དང་ཆུ་ཚད་དེ་བས་མཐོ་བའི་ཕྱོགས་སུ་འཕེལ་
རྒྱས་འགྲོ་བར་སྣེ་ཁྲིད་བྱ་རྒྱུའི་ཐད་བཀོད་སྒྲིག་
བྱས་པས། དུས་བབ་གསར་པའི་འོག་ཀྲུང་་་་་་་
ཨུའི་ཁྱབ་ཁོངས་ཁག་གི་མཉམ་ལས་ཟབ་ཏུ་་་་་་
གཏོང་རྒྱུའི་ཐད་ཐུན་མོང་གི་ངོས་འཛིན་བྱུང་་
ཡོད།རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་པོའི་གཙོ་འགན་སྡེ་་་་་་་
ཚན་གྱིས་དོན་འཁྱོལ་ཧུར་ཐག་བྱེད་བཞིན་་་་་་་
ཡོད་པ་དང་།གྲུབ་འབྲས་མང་པོ་ཐོབ་ཡོད་་་་་
ལ་ཕྱོགས་གཉིས་པོའི་སྤེལ་རེས་དང་མཉམ་་་་་་་
ལས་དབྱར་མཚོ་རྒྱས་པ་ལྟར་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་་
བའི་རྣམ་པ་རྒྱུན་འཁྱོངས་བྱེད་བཞིན་ཡོད།
ང་ཚོའི་འཐབ་ཇུས་ཀྱི་ཁྲིད་སྟོན་དང་ཕྱོགས་་་་་་
གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་འབད་བརྩོན་ལ་བརྟེན་་་་་་་
ནས་ཀྲུང་ཨུའི་འབྲེལ་བ་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་བའི་་
རྨང་གཞི་དེ་བས་སྲ་བརྟན་དང་།གོམ་སྟབས་
དེ་བས་བརྟན་པ།མདུན་ལམ་དེ་བས་འོད་་་་་་
སྟོང་འབར་བ་བཅས་ཡོང་བའི་ཡིད་ཆེས་ཡོད།
ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་ནན་བཤད་གནང་་་་་་
དོན།མིག་སྔར།འཛམ་གླིང་གི་ལོ་བརྒྱའི་་་་་་་
འགྱུར་ལྡོག་ཇེ་མགྱོགས་སུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་་
དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་དུས་བབ་ཁྲོད་ངེས་གཏན་་་་་་
མེད་ལ་སྔོན་དཔག་དཀའ་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་མངོན་་
གསལ་དོད་པོས་མང་དུ་ཕྱིན་ནའང་།རྒྱལ་་་་་་
ཁབ་ཁག་གི་མི་དམངས་ཀྱིས་ཞི་བདེ་དང་།
འཕེལ་རྒྱས།མཉམ་ལས།གཉིས་ཕན་བཅས་་
དོན་གཉེར་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཕྱིན་མེད།
ཧྲང་ཧའེ་མཉམ་ལས་རྩ་འཛུགས་ཀྱིས་ས་ཁུལ་་
གྱི་བརྟན་ལྷིང་སྲུང་སྐྱོང་དང་ས་ཁོངས་འཕེལ་་
རྒྱས་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བའི་ལས་འགན་་་་་་་
གལ་ཆེན་ཕྲག་ཏུ་འཁུར་བཞིན་ཡོད།ཀྲུང་གོ་་
ཕྱོགས་ཀྱིས་ཨུ་རུ་སུ་ཚུད་པའི་ཕྱོགས་ཁག་དང་
མཉམ་དུ་རྩ་འཛུགས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ཇུས་ཆེན་་
ལ་གྲོས་མོལ་བྱས་ནས་རྩ་འཛུགས་བརྟན་བགྲོད་
རྒྱང་འཁྱོལ་ཡོང་བར་རོགས་རམ་བྱས་ཏེ།གོ་་
ལ་ཧྲིལ་པོའི་བཅོས་སྐྱོང་སྒྱུར་བཅོས་ལ་ཁྲིད་་་་་་
སྟོན་དང་འདྲ་མཉམ་དང་གོ་རིམ་ལྡན་པའི་་་་་་
འཛམ་གླིང་སྣེ་མང་ཅན་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་་
བའི་སྟོབས་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་འདོད་ཡོད།
ཕུའུ་ཅིང་གིས་གསུངས་དོན།ཡོ་ལང་་་

དང་རྙོག་འཛིང་ཆེ་བའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་དུས་བབ་ཀྱི་
མདུན་དུ།ཨུ་རུ་སུ་དང་ཀྲུང་གོས་ཕྱོགས་་་་་་་་་
ཡོངས་ཀྱི་འཐབ་ཇུས་མཉམ་ལས་རྒྱུན་མཐུད་་་
གཏིང་ཟབ་ཏུ་བཏང་ནས་འདྲ་མཉམ་ཡིད་་་་་་་
རྟོན་དང་ཕན་ཚུན་རྒྱབ་སྐྱོར་མཐའ་འཁྱོངས་་་
བྱས་པས། ཁྱབ་ཁོངས་ཁག་གི་མཉམ་ལས་་་་་་་
འཕེལ་རྒྱས་མགྱོགས་པོ་ཕྱིན་ནས་ཨུ་རུ་སུ་དང་
ཀྲུང་གོའི་འབྲེལ་བ་དེ་རྒྱལ་ཁབ་དབར་གྱི་་་་་་་་་
འབྲེལ་བའི་དཔེ་མཚོན་དུ་གྱུར་ཡོད།ཨུ་རུ་སུ་
ཕྱོགས་ཀྱིས་ཀྲུང་གོ་ཕྱོགས་དང་མཐོ་རིམ་འགྲོ་་
འོང་རྒྱུན་འཁྱོངས་བྱས་ནས་ཚོང་དོན་དང་།
ནུས་རྒྱུ། བཟོ་ལས།འགྲིམ་འགྲུལ།ཚན་་་་་་་་
རྩལ་སོགས་ཁྱབ་ཁོངས་ཀྱི་མཉམ་ལས་ལ་་་་་་་་་་
ཤུགས་སྣོན་རྒྱག་པ་དང་།མི་ཆོས་རིག་གནས་
སྤེལ་རེས་ཟབ་ཏུ་བཏང་ནས་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་་
པོའི་འབྲེལ་བར་གྲུབ་འབྲས་གསར་པ་རྒྱུན་་་་་་་
ཆད་མེད་པར་འཐོབ་རྒྱུར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་་་
འདོད་ཡོད།ཕྱོགས་ཁག་གི་ཐུན་མོང་འབད་་་
བརྩོན་འོག་ཧྲང་ཧའེ་མཉམ་ལས་རྩ་འཛུགས་་་
དེ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཤུགས་རྐྱེན་ནུས་པ་གལ་ཆེན་ལྡན་
པ་དང་འཁྲུག་ཆ་དོད་ལ་ཕན་འབྲས་ཆེ་བའི་་་་་
ས་ཁོངས་མཉམ་ལས་ཀྱི་ལས་སྟེགས་ཤིག་ཏུ་་་་་་
གྱུར་ཡོད་པས།ཨུ་རུ་སུ་དང་ཀྲུང་གོས་རྩ་་་་་་་་
འཛུགས་ནང་ཁུལ་གྱི་མཐུན་སྒྲིལ་མཉམ་ལས་་་
ལ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་ཤུགས་སྣོན་བརྒྱབ་ནས་་
ཁྲིད་སྟོན་གྱི་ནུས་པ་འདོན་དགོས།ཨུ་རུ་སུ་་་་་
ཕྱོགས་ཀྱིས་ཀྲུང་གོ་ཕྱོགས་དང་མཉམ་དུ་་་་་་་་་་
མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་དང་།འབོ་གསེར་་་
ལམ་སྲོལ།རྒྱལ་ཁབ་ཉི་ཤུ་ཚོགས་པ་སོགས་་་་་་
ཕྱོགས་མང་ལམ་སྲོལ་ནང་གི་མཐུན་སྦྱོར་་་་་་་་་་
གཞོགས་འདེགས་ལ་ཤུགས་སྣོན་བརྒྱབ་སྟེ།
ཀྲུང་གོ་ཕྱོགས་ལ་ཨེ་ཤེ་ཡ་དང་ཞི་བདེ་རྒྱ་མཚོ་་་
ཆེན་པོའི་ཁུལ་གྱི་དཔལ་འབྱོར་མཉམ་ལས་རྩ་་
འཛུགས་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་པའི་དངོས་གཞི་མིན་་་་་་་
པའི་ཚོགས་འདུ་ཡག་པོ་འཚོགས་པར་རྒྱབ་་་་་་་
སྐྱོར་བྱས་ནས་འཛམ་གླིང་ཞི་བདེ་དང་།
བརྟན་ལྷིང་།དར་རྒྱས་བཅས་ལ་མཉམ་དུ་་་་་་
སྲུང་སྐྱོང་བྱེད་འདོད་ཡོད།
རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་པོའི་གཙོ་བདག་གིས་་་
ད་དུང་ཐུན་མོང་ཐོག་དོ་ཁུར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་་་་་
སྤྱི་དང་ས་ཁུལ་གྱི་གནད་དོན་ལ་དགོངས་་་་་་་་་
འཆར་བརྗེ་རེས་གནང་བ་རེད།
ཚའེ་ཆི་དང་ཝང་དབྱི་སོགས་མཇལ་་་་་་
འཛོམས་ལ་ཞུགས་པ་རེད།
（གནམ་ཕྱུག་རྒྱལ་གྱིས་བསྒྱུར།རིག་་་་
རྡོར་གྱིས་ཞུས）

ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་ཁེར་གྷི་སི་ཐན་གྱི་ཙུང་ཐུང་ཀྲ་ཕ་ལུའོ་ཧྥུའུ་དང་གྲོས་མོལ་གནང་བ།